

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg

September 2014

Meetbaar maken van ketencoördinatie door de JGZ

Coördinatie van de zorg uit verschillende hoeken is nodig zodat kinderen en gezinnen de zorg krijgen die ze nodig hebben. Goede ketencoördinatie bestaat bij de gratie van goede afstemming en afspraken tussen hulpverleners. Maar hoe laat je aan de opdrachtgever – de gemeente – zien dat de ketencoördinatie in de zorg voor jeugd goed werkt, dat wil zeggen: zijn geld waard is? Dat vraagt om prestatie-indicatoren!

Waarom dit project

De jeugdgezondheidszorg kan een rol vervullen in de ketencoördinatie op het gebied van jeugd. Het doel van ketencoördinatie is effectieve zorg aan kind en gezin te verlenen en te zorgen voor afstemming en afspraken tussen hulpverleners. De ketencoördinatie wordt onder verantwoordelijkheid van gemeenten uitgevoerd. Er bestaat nog geen instrument (lees: set indicatoren) waarmee gemeenten kunnen vaststellen of deze coördinatie de beoogde resultaten behaalt. Dit project wil in die leemte voorzien door indicatoren op te stellen en ze te testen.

Conclusie

Er zijn veel potentiële prestatie-indicatoren (PI's) om het succes van ketencoördinatie te meten bij multiprobleemgezinnen. Het is echter moeilijk om het succes van de coördinatie te relateren aan het resultaat van de zorg aan de gezinnen. Coördinatie van zorg is wellicht wel te relateren aan klantervaring (bijvoorbeeld continuïteit van zorg of elkaar tegensprekende hulpverleners; het hebben van één aanspreekpunt) maar niet aan doelrealisatie. Om zicht te krijgen op ketencoördinatie is het van belang dat zowel op organisatieniveau (input), werkprocessen (throughput), uitgevoerde activiteiten (output) en resultaten voor het gezin (outcome) gemonitord worden.

Drie goede redenen om ketencoördinatie te meten

- 1 Kinderen en gezinnen hebben baat bij goed afgestemde zorg. Ketencoördinatie is daarvoor een voorwaarde. De verschillende zorgverlenende instanties willen die coördinatie daarom goed voor elkaar hebben en de PI's laten zien of dat zo is.
- 2 Analyse van de PI's helpt om de coördinatie aan te scherpen op die punten waar de meetresultaten laten zien dat verbetering mogelijk is.
- 3 De opdrachtgever voor de zorg voor jeugd – i.c. de gemeente – wil weten waar zij haar geld aan uitgeeft. Meten van het succes van coördinatie helpt om dit te verantwoorden.

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg
Het programma Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg richt zich op verbeteringen in de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ).

De projecten draaien om vernieuwingen in organisatie en bedrijfsvoering, met het doel om de kwaliteit van de JGZ te verhogen. Het gaat in dit programma uitdrukkelijk niet om de inhoud van de werkzaamheden in de JGZ.

www.zonmw.nl/vernieuwingjgz

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
Fax 070 349 51 00
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling.
ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdplichtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Prestatie-indicatoren zorgcoördinatie onderzocht

Door literatuuronderzoek en gesprekken met professionals zijn PI's geïnventariseerd. De verschillende indicatoren zijn geordend op de volgende dimensies: outcome (resultaten voor het gezin), output (activiteiten en diensten geleverd door hulpverleners binnen het gezin), throughput (werkprocessen) en input (organisatie en randvoorwaarden). De gevonden PI's zijn getoetst in de praktijk in Oosterhout. Dat gebeurde met een klantervaringslijst voor gezinnen, registratie van de ketencoördinator Oosterhout, een tevredenheidsenquête onder professionals en een digitale vragenlijst ingevuld door de ketenpartners.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de indicatoren allemaal relevant geacht worden, maar dat er moeilijk onderscheid te maken valt naar meer of minder belangrijke indicatoren. Deze studie heeft een eerste aanzet geleverd voor het vaststellen van PI's voor lokale ketencoördinatie op het gebied van de zorg voor jeugd. De PI's dienen om de effectiviteit van die ketencoördinatie te meten, maar totnogtoe is meer dan een indicatief oordeel niet mogelijk. Aanvullend onderzoek is nodig om te komen tot een valide instrumentarium waarmee zowel de uitvoering van de coördinatie en de samenwerking tussen de hulpverleners en anderzijds de klantervaring en doelrealisatie in de zorg voor jeugd kan worden gemeten.

ZonMw-project 156511006

Zelf aan de slag met het meetbaar maken van ketencoördinatie?

Wilt u zelf aan de slag om de ketencoördinatie in uw gemeente of regio meetbaar te maken, kijk dan op de site van ZonMw voor de details van dit project of neem contact op met Joyce de Goede: J.Goede@ggdwestbrabant.nl.